

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej;

Tečaj XL.

V Ljubljani, 18. listopada 1887.

List 46.

Nočejo ne postave, ne imetja, ne vere!

Med slavnimi okrožnicami, s katerimi Leon XIII papež kot poglavar katoliške cerkve podučuje svoje podložne, je zelo važna okrožnica, ki govori o najhujših nasprotnikih katoliške cerkve, o „freimavrarjih“; razglasil jo je 20. aprila 1884. Stresel se je tedaj ves framasonski svet, sikalo je peklo zoper Rim, grozilo je vse judovsko časopisje vatikanskemu čuvaju, ki si upa nasprotovati mogočnim milijonarjem, pred katerimi se tresejo celo vladarji; naravnost so mu očitali framasoni, da je vse izmišljeno, zlagano, kar govori v okrožnici o framasonih, kakor da bi oni spodkopavali veljavo posvetni in cerkveni oblasti.

Toda laž ima kratke noge. pravi pregovor; to se je tudi tukaj skazalo. Leto pozneje, ko je bila razglasena papeževa okrožnica o framasonih, izšla je v Parizu debela knjiga z naslovom: *Maçonnerie pratique*. — Spis v tej knjigi je bil namenjen samo najvišim framasonom, le njih vodnikom; a dopustil je Bog, da je prišel spis v roke tudi „nezapisanim“, in da se je razglasila ta knjiga; to je najhujši vdarec, ki so ga dobili „freimavrarji“ odkar živi ta skrivna družba. V spisih namreč, ki so namenjeni za očitnost ali pa tistim udom, ki še niso dovolj vtrjeni v framasonskih sleparijah, skrivajo framasoni svoje prave namene in zaterjujejo, da njih družba nima nič opraviti z vero, nič s politiko, mar da gojí samo človekoljubje, da podpira le uboge reveže. Kader so pa „freimavrarški veljaki sami, takrat govoré očitno in natančno povedó svoje namene. In ravno ta knjiga nam pojasnuje njih namene. Vredno se mi zdí saj nekaj njih zlobnih namenov in pripomočkov omeniti, da vidimo, kake pomagače ima satan na svetu, da se mi toliko tesneje oklenemo sv. katoliške cerkve in nje poglavarja, sv. Očeta, ki je stopil tej peklenški zveri na glavo.

V omenjeni knjigi beremo: „Vsi bratje smo združeni zato, da se vojskujemo do smerti zoper kralje in katoliško cerkev z vsemi pripomočki brez prenehanja in brez usmiljenja; naš namen je, razdrobiti kraljevo vladu in zato najprej zatreti in uničiti njeno poglavitno podporo: katoliško cerkev, ker potem nam še le zasveti prostost, enakost in bratovstvo!“ Tedaj zoper kralje in cerkev katoliško je namenjen njih boj. Iz tega si lahko pojasnimo, zakaj da brezverci napadajo, smešijo in na laž stavijo le katoliško cerkev, druge pa pustijo pri

miru, ker vedó, da druge nimajo do podložnih nobene moči. Pa tudi kraljem gre tú za krono in življenje. In vendar kako čudno: mnogi kralji in kraljeviči sami so zapisani v to družbo, ki ravno njim grozí s smertjo; tako smo večkrat brali, da je nemški prestolo-naslednik sam večkrat pozdravil kot predsednik framasonov, ki se zbirajo v shode po različnih mestih družih dežel. Da bi pač skoraj pastirji in vladarji narodov spoznali, kam da meri ta zarota in da bi krepko podpirali katoliško cerkev, ki je edino zmožna temu peklenškemu zmaju streti sedmero glavo. Njim velja posebno sedaj glas božji: Et nunc reges intelligite!

Dalje beremo v tej knjigi: „Smertno sovraštvo in vedni boj prisegli smo trem velikim „zarotnim morilcem“, nasprotnikom našim, namreč: postavi, imetju in veri, zato je naše geslo: Proč s postavo, proč z imetjem, proč z vero! Od teh treh sovražnikov pa je najprej vera, ktero nam je zatreti; če je namreč padla vera, potem sta nam postava in imetje izročena na milost in nemilost, ker brez vere nimajo kralji nobene podlage. Zoper te tri nasprotnike so nam dovoljeni vsi pripomočki po znanem Lojolovem reku: Namen posvečuje sredstva (kar je, seveda, gerda laž), beseda, pero, bogastvo, poduk, družina, družinske zveze, parlament, zvižaja, sila, vse to nam je dovoljeno, da rabimo, če le pospešuje naše namene.“ — Kdor le količkaj pregleduje sedanje svetovne časnike, posluša govornike pri zborih, pogleda v marsiktere šole, v gledišča, zabavišča, pogosto s strahom spozná, da je v njih že freimavrarški kvas: zares, skrajni čas je bil, da se je oglasil poglavar nezmotljive katoliške cerkve in svetu pokazal, kako daleč je že zabredel v propad po framasonih.

Ta skrivna družba ima natančne obrede, s katerimi sprejema svoje ude od stopinje do stopinje; te obrede imajo pa, da ž njimi slepijo svet; v tej knjigi sami imenujejo te obrede „smešne neumnosti, ki pa služijo družbi za streho, pod ktero skrita zveršuje ložej svoje namene.“ Zato v družbo sprejmejo vsakega, ki obljubi spolnovati naložene dolžnosti, pa mu ničesar važnega ne razodenejo, dokler se niso popolno prepričali, da je zanesljiv na vse strani. Zato beremo v njih knjigi: Celo knezi in duhovni si izmislijo, da pristopijo k naši zvezi. Mi se jih ne branimo, ker jih potrebujemo; toda razodenemo jim svojih skrivnosti toliko, kolikor spoznamo, da je potreba.

Omenil sem že, da je pri tej družbi več verst, v ktere so ločeni framasoni; vseh je 33 in samo tisti, ki so v 33. versti, vedó za vse skrivnosti te družbe. — Kdor hoče n. pr. stopiti v 18. versto, se mora popolno odpovedati kerščanstvu, po obredu mora slovesno izreči, da ne veruje v Kristusa Boga, on mora najti, kakor pravijo, „izgubljeno besedo.“ Ta izgubljena beseda je: **I N R I**. To je bil napis na križu Kristusovem in pomeni po naše: Jezus Nazarečan kralj Judovski. Framasoni pravijo, da ni ta pomen resničen, da je torej to „izgubljena beseda,“ ki pa naj pomeni: „**Igne Natura Renovatur Integra**,“ to se pravi: Mi hočemo naravo z njenimi „svetimi nagujenji in strastmi,“ katero sedaj kerščanstvo ponižuje, omadežuje in zatira, zopet prenoviti in očistiti. Če tudi pa so se tukaj odrekli kerščanstvu, vendar še vedno govorijo o Bogu, o „velikem zidarju sveta“ in še le v 30. versti se odpovedó tudi tem imenom, tu se več ne govori o Bogu, ampak o „prvem vzroku;“ ne več o stvarjenji, ampak o „emanaciji;“ ne več o neumerjčnosti, mar o „povernitvi duše v naročje prvega vzroka.“ Tako govori framason v 30. versti, imenovan „vitez kadoš.“ On priseže: Boj kraljem, duhovnom, katoličanom z vsemi mogočnimi pripomočki! Stene sobe, v kateri se to prisega, so prevlečene s črnimi preprogami, kjer so naslikane z bodali prebodene mertvaške glave; pred njimi na desni leži kraljeva krona, na levi papeževa tijara, na grobu kot znamenje, da sedaj kralj in papež še vladata, a da jima framasoni že pojó nagrobno pesem ter ju kmalu pokopljejo v grob — za vselej! Zakaj l. 1789 je Francoska človeštvu oznanila njegove pravice, l. 1889 bode pa Francoska človeštvu izročila njegove pravice — beremo v omenjeni knjigi. — To so nauki in nameni framasonov. Res, satan bi si ne mogel izmisliti hudobnejših; skrivali so te namene do zadnjega; lepe so se delali pred svetom, zarotovali so svoje družnike, da ne smejo nič izdati; že učenec priseže, da si da raje prerezati vrat, kakor bi kaj izdal; pomočnik obljubi, raje da pustiti, da mu iztergajo srce iz pers, nego da bi izdal skrivnosti, in mojster priseže, raje terpeti, da mu obisti uzamejo iz telesa, kakor pa da bi bil izdajalec pri društvu. Vse te strašne prisege niso nič pomagale, v vsej peklenški hudobiji se je sedaj po tej knjigi framasonstvo pokazalo svetu, pokazalo se vladarjem, da naj začno boj proti tej skrivni zaroti proti katoliški cerkvi, da se ta boj kakor do sedaj krepko nadaljuje; kristjanom, da naj podpirajo svojo mater z déli lepega kerščanskega življenja; prav posebno pa z molitvijo, da naj veliko molijo v namen sv. cerkve. Kličimo torej goreče vsak dan po sv. maši s sv. cerkvijo: Ti pervak nebeške vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z močjo božjo v peklenško brezno pahni!

—n.

Unija in razkol.

II.

(Dalje.)

Kako varovati Rusine po Mali in Beli Rusiji pri uniji? Ladislav III je vse storil, kar je mogel, da bi za to pot ogledil. Na spomlad l. 1443 je izdal v Budi ukaz, ki je rusinskim škofom in duhovnom prisvojil iste pravice, kakor latinskim. L. 1504, 1543 in 1621 so to postavo vnovič poterdili in priporočali. Zunanje zapreke so bile tedaj odstranjene, rusinska duhovščina je vživala iste pravice kakor duhovščina rimskega obreda, Rusini so smeli obderžati vzhodnji obred pri službi

Božji. Na vnanje so res tudi vpeljali unijo v Mali in Beli Rusiji. A s tem rusinski cerkvi niso mogli dati notranjega življenja. Te naloge ni mogel izpeljati izidor, ker ni bilo v rusinski duhovščini apostoljskega duha. Rusinski svečeniki, živeči v zakonu po svojem obredu, so bili vdani časnemu življenju, potem pa še zelo nevedni, menih rusinski ne veliko boljši. Tako je zaspala počasi unija in l. 1520 je prišel na stolico v Kievu zopet odločen razkolnik.

Prišli so sedaj za Poljsko žalostni časi verskega odpada na Nemškem. Iz Nemškega in Češkega se je širil Lutrova kriva vera; samopašnost in ošabnost poljske gospode je pot gladila. Po nemških naselbinah se je začela najprej kriva vera, in je počasi poplavila vso Poljsko, ker le malo malokdo se je zoperstavljal. Poljski kralj Žiga je varoval Alberta Braniborskega, ki je odpadel od katoliške cerkve in je spretnil duhovno posestvo v dedno kneževino. Kako bridko se je to maševalo nad Poljsko in se še sedaj! (Bismark in 100 milijonov za raznarodenje.)

Iz Poljskih okrajin se je širila krivovera na rusinske, kjer je nihče ni zaviral. Svečeniki so bili prenevedni, da bi bili mogli vero zagovarjati, gospodo pa je mikalo cerkveno premoženje. V palatinatu Novgorodskem je bilo 600 plemičev, in le 6 jih je ostalo zvestih katoliški veri. Le prosto ljudstvo je ostalo zvesto svoji veri, k večemu se je le sili vdalo; trinogov in mučiteljev se ni manjkalo; kolikor plemičev, bilo jih je 100.000 toliko je bilo glasiteljev novega evangelija. Knezi so škofe postavljali in odstavljali, njih zgled posnemali so tudi nižji plemiči, ter so svečenike premestvali po svoji volji, kupčija s cerkvenimi posestvi — to jim je bila glavna reč.

Edini, ki je branil še rusinsko duhovščino, je bil poljski kralj Sigmund I; na škofovski sedež v Chelmu se je vrnil plemič s soprogo. Sigmund ga je pregnal in sicer varoval cerkveno premoženje. Njegov naslednik Sigmund Avgust pa se ni ustavljal novotarji! Tako se je zgodilo, da so škofije dajali tistemu, kdor je največ obljubil; večkrat pa so se za škofije z orožjem bojevali. Taki sad je obrodila nova vera med Rusini. Še le, ko je Sigmund III, goreč katolik, prestol zasedel, nastopili so boljši časi za Rusine. Najprej je katoliško vero vterdil proti protestanstvu, ki se je bilo pod prejšnjo vlado zelo razširilo. Pri tem so ga posebno podpirali jezuiti, ki so veliko storili, da je zopet katoličanstvo zmagalo. Tudi ubogih Rusinov se je usmilil. Jezuit o. Skarga je še pod vlado Stefana Batorija spisal krasno obravnavo o edinosti svete Cerkve. To je bil prvi korak k zedinjenju, o. Skarga je zmerno in previdno pot pokazal, kako se je ravnati.

Sigmund III se je prizadeval zveršiti ta načert; podpirali so ga grof Zamojski, kardinal Jurij Radzivil in Maciejovski, latinski škof v Luzki. Rusinom na čelu je bil tačas knez Konstantin Ostroški; imel je nezmerno premoženje, prihodkov na leto po več milijonov, 2000 plemičev mu je služilo, oborožil je lahko 15.000 mož in trikrat je sam Tatare nazaj zagnal. Volhinija je bila skoro vsa njegova, in patron je bil 600 cerkvam, mnogim samostanom in rusinski škofiji v Luzki. Njemu je poklonil o. Skarga svoje bukve. Od začetka je bilo videti, da hoče kralju vstreči; a stavil je take pogoje, da ni bilo mogoče jih spolniti, ker hotel je vse zavleči. Pa unija je bila vendar le zveršena. Na sinodi v Brestu sklenili so rusinski škofje l. 1590, da se hočejo od razkolniškega patrijarha ločiti; l. 1591 so le-tam sprejeli unijo in l. 1594 so jo podpisali. Poslali so poslanca v Rim in le so unijo srečno zveršili 23. decembra 1595, med tem ko je knez Ostroški hotel sinodo z orožjem

razpoditi. Klemen VIII je dovolil, kakor njegov sprednik Evgen IV v Florenci, vzhodnji cerkveni obred, in kralj Sigmund III je enako na novič poterdil postavbo, da so rusinski škofje enakopravni latinskim.

Ostrogski je delal na vse kriplje z oboroženo silo zoper unijo, je škofo imenoval izdajalce, „ki hočejo nas pravoslavne izdati, kakor mutaste pse.“ In res je bilo nekaj rusinskih škofov pripravljenih, da so preklicali svoj podpis. Da bi bil kralja prisilil, poklical je veleizdajalec kozake iz Ukrajne, ki so deželo opustošili.

Nahujskal je tudi protestanško plemstvo zoper kralja. Tudi to vstajo so zadušili l. 1607. L. 1608 je umrl nesrečnež, njegova vnukinja Ana je rekla, da je ob smerti želel zedinjenja s Cerkvijo. Njegovi otroci so pristopili h katoliški Cerkvi in njegova vnukinja je v Ostrogu, prejšnjem glavnem sedežu razkolništva, vtemelila sloveči jezuitski samostan. Tako je bila unija vsaj za veči del Rusinov rešena.

Unija sklenjena v Florencu ni obstala, ker Izidoru ni bilo mogoče dobiti vrednih duhovnov izmed Rusinov; sedaj pa so bili tako srečni, da je bil prenovljen velik del rusinske duhovščine. V to je izvolil Bog sv. Jozafata, slavnega mučenca Rusinov, združenih z Rimom.

Janez Kunčević je bil rojen v Vilni l. 1580, in je pristopil pod imenom Josafat v tem mestu v samostan oo. bazilijancev pri sv. Trojici. V samostanu, ki je bil globoko propadel, vadil se je molitve in zatajevanja, ob enem se je resuobno učil, tako je postal sposoben braniti unijo. Njegov zgled je druge spodbudil, samostan v Vilni se je povzdignil in od tam je vstanovil dva druga samostana. Priročil se je njemu vreden tovariš, Jožef Velamin Rutski. Ta se je izučil v gerškem zavodu v Rimu, sv. prišel v Vilno 1603 in je tam stopil v samostan sv. Trojice l. 1607. Ko je umrl starček metropolit Pociy, ki je bil pri osnovelejih unije in jo je 15 let branil, je Rutski postal metropolit. Sv. Jozafat je bil povzdignjen za podružnega škofa v Polozku in za škofa v Vitebsku; 12. novembra 1617 je bil v Vilni za škofa posvečen.

Oba sveta moža sta vzajemno delala in l. 1620 je bila unija v Beli Rusiji slavno doveršena.

Huji boji so čakali unijo v Mali in Rudeči Rusiji. Rutski je bil svečano zasedel stolico v Kievu. Oo. bazilijani iz šole sv. Jozafata bi imeli biti jedro, okoli katerega se imajo zbrati spreobrnjenici. Prednika Antona Hrekoviča so zdvijani razkolniki l. 1618 v Dnjepru utopili. Prebili so led, in so svetega mučenca v vodo pahnili, kričé: ti si unit in hočeš našo vero izdati. Ko se je hotel obderžati za led, odsekali so mu roke in zaničevaje rjuli: kliči papeža na pomoč! Valovi so odnesli utopljenca.

Hudo se je godilo l. 1620. Razkolniški patrijarh iz Jeruzalema je prišel v Kiev; hetman kozakov Konačević je zbral glavarje razkolnikov v glavnem mestu Male Rusije v Kievu; odstavili so tam zedinjene škofo in imenovali celo versto razkolnih škofov, ter so bili posvečevani. Sigmund III je potreboval hetmana kozakov, ker so ob enem Švedi napadali kraljestvo. Konačević je obljubil kralju 60.000 kozakov brez solda na pomoč, samo da zapusti unijo. Vendar se kralj ni udal, marveč je rekel, da raje umerje, kakor da bi privolil kaj takega, kar je zoper voljo Božjo. Ves vihar se je sedaj razsul na sv. Jozafata, nasprotni rusinski škof Smotricki je naščuval množico zoper njega. Huje in huje je bilo; 12. novembra 1623 je bil Jozafat v Vitebsku neusmiljeno umorjen, truplo so onečastili in poslednjič v Dvini utopili. Smert sv. Jozafata je unijo rešila; zločinstvo v Vitebsku je bilo sramota za razkol, a latincem je oči odperla in jih čudovito navdušila; kljubu vsem viharjem je obstala unija, dokler je obstala Poljska; ob

času propada Poljske je bilo „12 milijonov Rusinov“, ki so bili v zvezi z apostoljskim sedežem. S katoliško Poljsko je podlegla tudi unija na Ruskem, le Rusini v Galiciji, v tako zvani Rudeči Rusiji, so ostali pri uniji. Vsakdo se še spominja, koliko hrupa je bilo takrat po časopisih, ko so jezuiti prevzeli novicijat pri oo. bazilijanih. Liberalci vseh barv so tačas živo pomagali — razkolnim Rusinom, ker v sovraštvo do Rima so si razkolniki in liberalci pravcati bratje. A vendar je vsakemu znano, komu ugaja tisti, kdor dela med Rusini za razkol; na to se je tudi videlo, ko so glavni hujskači potegnili na Rusko, kjer so dobili Judeževu plačilo. — S kakšnim orožjem se bojujejo, je pač živi dokaz temu, da je tem rusinskim učenikom Julianov koledar svetinja, katero da morajo skerbno čuvati. Toda pojdemo dalje in pogledjmo, kako se je unitom pod Rusom godilo, kako se jim še godi.

(Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Jezuiti v Ljubljani in nekoliko o njihovem redu.) „Bela Ljubljana“ je že precej očernela. Če je več katoliških redov in sploh katoliških duhovnov in naprav v kakem kraju in zlasti v kakem mestu, več je posebnih pomočkov, da se več duš pogubljenja obvaruje. Po posebni previdnosti in dobroti Božji se je zdaj tudi majhna družbica čč. oo. jezuitov vselila v našem glavnem mestu. K cerkvi sv. Florijana v mestui fari sv. Jakoba so se namreč vselili čč. oo. jezuiti, to je, pet patrov in dva redovna brata. Superijor tej družbi je deželi po prelepih šmarničnih govorih močno znani in priljubljeni P. Maks Klinkowström, drugi pa so znani gg. in pp.: Jan. Starè, Jožef Kos, Fr. Doljak in Jožef Jakops, ki je tudi znan iz duhovskih vaj. Dva sta se nastavila pri sv. Florijanu (cesta na Grad št. 2.) Že v saboto, 12. t. m., drugi trije pa so prišli preteklo sredo z Doline pri Terstu, kjer so obhajali ljudski misijou pri slovenskih teržaških okoličinah

Kdor želi vedeti, kaj in koliko dobrega so storili čč. oo. jezuiti za našo kranjsko deželo, naj bere v „Slovencu“ od 21. t. m. Mi pa v boljše spoznanje tega prekristnega cerkvenega reda podamo za zdaj to - le malo, kar tukaj nasleduje.

Sv. Benedikt, še deček, videl je, kako lahkomišlno, razuzdano in pregrešno so živeli njegovi sošolci. Bal se je, da bode tudi sam od njih okužen, zato je v samoto bežal, in se posvetil samostanskemu življenju. Živel je v zatajevanji in na vso moč bogoljubno v duplini pri Subjaku. Kader pa je prišel zopet na dan, je sijanje njegovih čednost kristjane k njemu vleklo od vsih strani. Najpervo so ga našli divjaški pastirji in so spoznali njegovo svetost ter bili močno ginjeni; nosili so mu časnega živeža, on pa jim je zato dajal dušne hrane nebeških nauk. Kmalo pa se je zbiralo sploh veliko ljudi od vsih strani k samostanom, ktere je Benedikt vstanovljal. Tako je človeštvu nezmérne dobrote skazoval.

V enem benediktinskih samostanov je kacih 1000 let pozneje sv. Ignacij opravil dolgo spoved, podaril viteško obleko ubožcu in se tudi on podal v samoto. Nasledek je bil taki, kakor pri sv. Benediktu: Bog ga je obdaroval s prečudnim razsvitljenjem in duhovnimi darovi, da so ga ljudje jeli vsesploh spoštovati in so tudi pri njem mladenči se zbirali, ki jih je izobrazil, vterdil v čednostih in novi jezuitovski red vstanovil.

V ta namen je sam že pozno jel latinske šole obiskovati ter postal mašnik. Ta red pa ima v višji stopnji mimo drugih redov to posebnost, da ga vsi dobri in pošteni ljudje ljubijo, vsi zanikarni in hudobni pa sovražijo in preganjajo. Ignacijev red ima to opravilo in glasilo: „Omnia ad majorem Dei gloriam. — Vse v večji Božjo čast,“ kakor se je sam sv. Ignacij vse žive dni po svojem spreobrnjenosti natanko držal tega pravila, tako se ga derži sploh njegov red — vse dela le v prid bližnjega in na Božjo čast. Ker pa satan Boga in Božjo čast iz celega srca sovraži: zato z neugasljivo jezo sovraži in preganja tudi jezuite. Če tedaj kdo zoper jezuite hudo govori, bodite prepričani, da ta človek derži s hudobnim duhom in ni nič vreden, ali pa da je čisto neveden, za drugimi brezumno govori, kar sam ne vé.

Redu jezuitovskemu na čelu je naj višji prednik, ki se imenuje general. Voli se za vse žive dni in stane v Rimu. Posamezne pokrajine imajo svoje krajnike ali provincijale, ki jih voli general na tri leta. Posamezni samostani in vstavi pa imajo svoje prednike, rektorje, superijore. Družniki redovni so duhovni, imajo pa tudi nekatere neduhovne redovne brate ali fratre; kakor je večinoma po drugih samostanih. V šolah se veliko učijo; zato se jih krivoverci, razkolci in prostomišljaki zelo bojijo, ker jezuiti njihove laži pridno odkrivajo in zavračajo. Kdor pristopi v družbo, ostane dve leti v noviciatu in ko je posvečen za duhovna, ima poskušnjo še leto in dan, potem stori slovesno obljubo. Med navadnimi samostanskimi obljubami imajo tudi četero: brezpogojno pokorščino do papeža oziroma misijonov itd.

Namen tega reda je: goreča delavnost za zveličanje duš in za lastno vedno višji popolnost v večji Božjo čast, kakor sem že omenil. Pomočki k temu so: strogo vravnane duhovne vaje, natanko spolnovanje obljub, pridige in nauk v misijonih itd., pobijanje zmót z besedo in pisanjem, spovedovanje, in zlasti podučevanje mladine.

Toliko za zdaj; več pod drugim napisom še prihodnjič.

Iz Ljubljane. (Oddajani darovi.) L. 1887. (Dalje.) 29. aprila 1887 v kn. škof. pisarno: za afrikanski misijon 154 gld. 30 kr.; med temi je 1) 15 gld., ki so prišli od Praesidium-a; 2) hranilnična knjižica od pok. stoljnega dekana Jurja Volca, št. 26275, vredna l. 1866: 199 gld. 9 kr., ki je bila namenjena za zamurčka, odkupljenega po misijonu, z imenom Juri Volc, ali pa za srednje-afrik. misijon, če mladenča ni, ali če je nevreden, ali pa ko bi bil celo odpadel. — Dalje za Sarajevske zvonove zopet 25 gld., in za varhe Božj. groba 42 gld.

29. aprila. Poslal P. Edmundu Hagerju v Solno-grad 27 gld. za odkup Dahomejskih zamurskih otrok. — 5. majnika. Čast. gosp. župniku Stanislavu Šrancu 190 gld. 90 kr. za pogorelce na Godešiču.

17. majnika. G. misijonarju dr. Ferus-u za Danski misijon 65 gld.

18. majnika. Kanoniku dr. Jegliču v Sarajevo 11 gld. milošenj za misijone in 22 gld. 20 kr. za intencije.

23. majnika. Dr. Ferus-u za Danski misijon zopet 64 gld., in 28. maja v novič 15 gld.

17. rožnika. Poslal v Adrijanopol 120 gld. čast. prednici usmiljenih sester S. Angeli Pojè v velikih potrebah za ondotne redovne sestre in njih šole (vmés 100 gld. g. B. namenjenih za naj potrebniši misijone).

21. rožnika. Poslal po čč. oo. ljubljanskih Lazaristih misijonarjem v Solun za intencije 17 gld. 20 kr. in 16 gld. za ondotne misijone.

12 jul. Č. g. župnik Stan. Šrancu zopet 63 gld. za pogorelce na Godešiču. (Dalje nasled.)

Dob, 14. nov. Ljuba „Danica“ rada prejemaš in naznanjaš poročila o raznih cerkvenih slovesnostih, ki se veršijo v naši mili domovini, ter se dogodbe ohranijo domovini; zato se nadjam, da tudi nastopnih verstic ne boš odvergla. Tri prelepe svečanosti obhajala je Dobska fara v tekočem letu. Pervo, ko so 16. julija delili milostljivi knezoškof zakrament sv. birmе, in ob enem pervo sv. obhajilo otrokom; drugo 28. avgusta, ko je prečast. gospod špirtuval Janez Flis blagoslovil novi veliki in stranski altar tukajšne podružnice na Kertiui, katera je izverstno izdelal v gotiškem zlogu dobroznani g. Vurnik iz Radolice; in tretjo svečanost obhajali smo zadujo nedeljo, ko smo praznovali patronsko opravilo sv. Martina, ter sta bila pri tej priložnosti blagoslovljena dva nova stranska altarja v farni cerkvi, tudi prelepo delo imenovanega g. Vurnika. Posebno povzdignila sta to svečanost prečastita gospoda, prelat dr. Andrej Čebašek in kanonik Anton Urbas, katerih prvi je blagoslovil altarja, ter je potem v živem in preserčnem govoru se spominjal farnega patrona sv. Martina, njegove ljubezni do bližnjega in pohlevne krotkosti; posebno pa je spodbujal farmane s prepričevalno besedo, kako naj častijo svetnika v danes blagoslovljenih stranskih altarjih, sv. Mihaela nadangelja, in sv. Jožefa; kazaje jim na eni strani zmagovalni boj sv. Mihaela, in spodbujevaje jih k stanovitnemu boju zoper trojnega sovražnika našega zveličanja; na drugi strani pa jih je spominjal sv. Jožefa, ki je bil varh sv. Družine, je varh sv. kat. cerkve, in bo gotovo tudi mogočen varh onim, ki se bodo zaplljivo zatekali k njemu, iskaje pomoči v svojih stiskah. Na to je preč. g. kanonik Ant. Urbas imel slovesno sv. mašo. — Res lepa slovesnost, za katero se je radostno zanimala vsa fara, in ki je privabila premnogo občinstva, ne le domačih, marveč tudi iz vsih sosednjih duhovnij. Ne moremo si kaj, da ne bi se tukaj očitno zahvalili našemu prečastitemu gosp. župniku, ki tako neutrudljivo skerbijo za olepšanje naših hiš Božjih, ter iz srca želimo, da bi Vladar nebeški jim popolnoma vterdil zdravje, katero jim je močno spodkopal nesrečni padec v dan sv. Roka, ali hvala Bogu obrnilo se je prav hitro na bolje, — da bodo doveršili še ono, kar nameravajo v večjo čast Božjo.

V Komendi se je od 3—12. t. m. obhajal sveti misijon. Ljudstvo je bilo za to sveto opravilo močno vneto, pri pridigah pazljivo in ginjeno; cerkev je bila ves čas natlačena domačih, pa tudi nekoliko tujih obiskovalcev. Spovedanih in obhajanih je bilo okoli 2100. Bog daj, da bi ljudje v svojih dobrih sklepah, ki so jih delali med tem časom, tudi stanovitni ostali!

Očitno pa tukaj izrečem priserčno zahvalo in pripoznanje v imenu svojem, kot tudi tukajšnjih ključarjev, občinskih predstojnikov in vsih farmanov čast. gg. misijonarjem za njihove izverstne pridige in neutrudljivo delavnost, ob enem pa tudi unim trem gospodom, ki so ves čas pri spovedovanji pomagali. *M. Tavčar,*
župnik.

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim. Dragi in mili bratje, katoliški Slovenci! znano mi je, kako radi čitate in čujete naznanila potopisne, osobito o znamenitih in svetih krajih, ter velikih svetišč Božjih na zemlji.

Mnogo slovenskih blagih časopisov in knjig je, v katerih so opisani sveti kraji v Rimu in drugi znameniteji v Italiji. Večkrat ste čitali in čuli o njih, ipak še vedno radi to čujete in čitate.

Evo, dragi! ovdje Vam podam potopisne čertice iz dnevnika pisanega na potovanju v Rim in o bivanju tam in v mnogoverstnih znamenitih mestih.

Upam, da bode mnoge zanimivelo osobito opisovanje peš-potovanja: kajti opisovani bodejo takovi kraji, svetišča in dogodbe, ki v dosedanjih enakih potopisih niso poznani.

Ker smo še na tem svetu v umerljivem telesu z neumerlo dušo; toraj bodo v tem potopisu omenjene reči za dušo in za telo, za čas in za večnost.

Sedaj, predragi, prosim vas, sledite me v duhu na peš-potovanju in romanju na slavne kraje velikih in znamenitih svetišč Božjih v Rimu in drugod po Italiji.

Angeljsko nedeljo, 29. avgusta 1886, sem se podal na pot pod varstvom blažene Device Marije brez madeža izvirnega greha spočete, kraljice sv. rožnega venca; sv. Jožefa, sv. Frančiška Seraf., in sv. Antona Pad, pod zaštitništvom sv. nadangelja Rafaela.

Prenočil sem v Rajhenburgu na slovenskem Štirkem. Tu se mi je pridružil redovni brat A. G., ki si je tudi izvolil peš-hodé romati v Rim.

30. avgusta zarano v jutro, priporočivši se Najsvetejšemu v župnijski cerkvi sv. ap. Petra v Rajhenburgu, prepeljeva se preko Save in ideva cestom poleg naše slovenske reke. Popoldne dojdeva v terg Radeče dolnje Kranjske. Obiskanje Najsvetejšega v presv. Zakramentu v tukajšni župnijski cerkvi sv. ap. Petra. O sv. apostelj Peter, sprosi nama milost, da bi s ponižnim in ske-sanim srcem, z živo vero potovala k tvojemu grobu v tvoji sv. apostolski stolici. Od tod dalje po divje romantični soteski za Savo do Hrastnika. Tu stopiva v mešani železnični vlak in se peljeva do Zaloga pod Ljubljano.

31. avgusta. Pot od Zaloga po lepi ravnini medju blagoslopnim poljem, k Devici Mariji v Polju; tu je čedna, prijazna in lepa hiša Božja in blažene Device Božje Matere v nebo vzete. Mnogo predstav slavnega v nebo vzetja Device Marije sem že vidil, ali tako iz-verstnega, lepega, vzvišenega in umetno rezbarskega dela še nikjer ne, kakor je tu omenjena velečastita predstava v vel. oltarju. Vse v cerkvi je snažno, častitljivo in prav dostojno vravnano. Bila sva v tej prijetni cerkvi pri najsv. daritvi sv. maše.

(Dalje nasl.)

Iz redov sv. Frančiška Asiškega.

Obravnava se, da se cerkveno med svetnike prištejeta čast. služabnika Božja: Teofil Kurtenski, mašnik iz reda manjših bratov „de observantia,“ in Alojzij od presv. Križanega, mašnika manjših bratov Alkantarskih na Napolitanskem. —

Prečast. P. Jeronim Monte- S. Savinski, apostoljski prefekt gornje-egiptovskega misijona, je vsled ponavljavnih prošenj tega opravila po Propagandi rešen, in 9. kim. t. l. je novi apost. prefekt za ta misijon izvoljen preč. P. Frančišk Zanobi, iz okrajine Tuscije.

V Argentinski republiki v Ameriki je ondotni gvardijan č. P. Kvirik Porreka od civilne oblasti 18. avg. t. l. bil odlikovan z veliko zlato svetinjo za zasluge ob času azijanske kolere. Svetinja tehta kacih osem rezl (unc) in ima na eni strani lastnopis čast. patra s čerkami iz dražih kamnov, in na okrog napis: „La virtud tiene su recompensa,“ t. j.: „Čednosti plačilo.“ Rio Cuarto. Republica Argentina. Na drugi strani pa: „Coléra de 1886—87.“

Parochus quidam aetate confectus quum prohiberetur quominus sese conferret ad suos paroecianos ut benedictiones quas ipsi postulabant impertiret, nec simul copia alterius sacerdotis esset, consueverat delegare clericum lectorem qui benediceret vineis, frugibus, aliisque rebus, necnon agnis et ovis diebus Paschalibus. Hinc apud Episcopum accusatus, ab eoque acriter reprehensus, ut seipsum excusaret usus est verbis quae Pontificale Romanum habet in § De ordinatione lectoris: „Lectorem oportet . . . benedicere panem et omnes fructus novos;“ simulque citavit cap. XVII sessionis XXIII Conc. Trid.: Ut sanctorum ordinum a diaconatu ad ostiariatum functiones ab Apostolorum temporibus in Ecclesia laudabiliter receptae, et pluribus in locis aliquandiu intermissae in usum juxta sacros revocentur. Quaeritur itaque:

1° Udenam ortum habuerit, et utrum semper viguerit apud christianos consuetudo benedicendi frugibus, vineis, aliisque victualibus, praesertim agnis et ovis Feriis Paschalibus?

2° Quenam istarum benedictionum natura existat, et an committi possint clerico lectori etiam in hodierna Ecclesiae disciplina?

3° Quid dicendum sit de auctoritate Concilii Tridentini quam Parochus pro sua agendi ratione defendenda usurpavit?

SOLUTIO.

Ad I. Antiquissimam fuisse consuetudinem atque ab ipsis Ecclesiae primordiis repetendam benedictiones illas omnes, de quibus in casu est sermo, peragendi, vix in dubium revocari potest. Imo quod attinet in primis ad fruges vineas, apud omnes populos etiam vetustissimos usus invaluit, primitias fructuum terrae Numini offerre, idque expresse in ritibus Mosaicae legis praecipitur. Origo autem benedicendi victualibus ab ipsius Christi Domini exemplo optime derivari potest, qui, ut in Sacris Evangeliiis legitur, Deo Patri gratias agens pluries panem benedixit. Insuper paschalis agni benedictio in Ecclesia excepit priscum illum Judaeorum ritum comedendi agnum de quo in Exodo fit sermo, idque in mentem nostram pariter revocat coenam illam quam ultimo Christus cum suis Apostolis celebravit, praesertim quum ipse Dominus noster agni illius figura existat. Tandem quoad benedictionem ovorum in antiquis Ecclesiae monumentis hujus rei memoria permanet, ex quo abusus aliquando processit comedendi ex iis ipsa die Sabbati hebdomadae majoris hujusmodi cibum, quod merito reprobavit tum Occidentalis tum etiam Orientalis Ecclesia.

Ad II. Benedictiones quas Ecclesia adhibet duplicis generis sunt: aliae enim res benedictas ita sacras efficiunt, ut hae non possint deinceps in communes usus converti nisi forte formam suam prius amiserint; aliae autem vere et proprie res benedictas non constituunt sacras, sed solum gratiam aliquam a Deo pro iis implorant. Primi generis certe sunt benedictiones utensilium sacrorum, olei infirmorum, aquae etc.; alterius vero illae quae effunduntur super sponsis, domibus, armis, necnon eae de quibus casus hic noster loquitur. Porro priores solius fere Episcopi propriae sunt, secundas vero ut plurimum simplex etiam sacerdos peragere potest; prout nempe disciplina Ecclesiastica, a qua omnes istae benedictiones ex toto procedant, sapienter constituit. His positus tum pontificale Romanum, tum Rituale dum enumerant et explicant omnes benedictiones, non nisi Episcopum et presbyterum tamquam ipsarum ministro agnoscunt, nec ullam de clericis inferioribus mentionem

taciunt. Quod si in Pontificali legitur „Lectorem oportet benedicere panem et omnes fructus novos,“ id ostendit quidem hanc potestatem Clericum recipere quando lectoratus ordinem suscipit, minime vero ex hoc sequitur posse simplicem lectorem in hodierna Ecclesiae disciplina hac potestate uti, easque benedictiones peragere. Observatum est enim a Natali Alexandro Theol. dogm. lib. 2. art. de lectoribus, Catalano Comm. in I part. Pontif. Rom. De ord. lector. §. II, aliisque consuetudinem Ecclesiasticam obstare, quominus alii ab Episcopis et presbyteris istas benedictiones conferant, nec ipsum Rituale hanc potestatem lectori tribuit. Quapropter nedum parochus, sed nec Episcopus talem facultatem clerico inferiori committere potest, quod contrarium esset Ecclesiasticis sanctionibus juxta id quod Tridentinum praecepit: „Nihil, inconsulto SSmo Romano Pontifice novum, aut in Ecclesia hactenus inusitatum decernatur.“ Hinc inexcusabilis est ratio agendi quam Parochus in casu usurpavit committens clerico inferiori benedictiones non tantum panis. et fructuum, sed etiam frugum, vinearum, agni Paschalis et ovorum, quae nunquam neque in veteri Eccles. disciplina lectores peragere poterant.

Ad III. Verba illa Concilii Tridentini a parochis allegata si seorsim considerentur fortasse videntur id inducere quod ipse praesumebat. At si intimius quis perscrutetur, praesertim conferendo universum contextum, apparet mentem Concilii aliam non esse nisi ut restituantur functiones ecclesiasticae in illum pristinum decorem, juxta quem inferiora ministeria ab ipsis clericis minoribus exercentur: nec ulla fit mentio de benedictionibus, quarum conferendarum clericis una cum presbyteris facultas istis atque Episcopis sit communicanda.

(Ephemer. Parochorum.)

Bogastva slast — nevarna past!

Kaj ti pomaga vse tvoje bogastvo,
Če pa ne rabiš rad v božjo ga čast!
Svet bo prešel in ž njim vse veličastvo —
Tvoje bogastvo pa drugih bo last!

Mar si za dnarje boš kupil nebésa,
Če pa do revežev skop si in terd?
Mar si ž njim zdravje uterdiš telésa,
Al ni bogastvo le večkrat ti v serd?

Želja po imetju, kaj huda je rana,
Ki le prerada se ti ponovi;
Veča ak mera bogastva je dana,
Serce le več pa in več poželi.

Kdor na bogastvo si dušo privéze,
Slep je za dobro, le išče denar;
Milost ga Božja kaj težko doséze,
Ker mu pravice in vere ni mar.

Zlatemu kupu skopuh se uklanja,
On na bogastvo ves stavi svoj up;
Nikdar ni konca denarjev iskanja, —
Pred ne miruje, da velik je kup!

Dan na dan novo bogastvo kupiči,
Duše pozabi, teló mu je mar;
Ako vse svoje dolžnike uniči —
Kaj to? da sije le sreče mu žar.

„Duša, le vživaj; dovolj je imetja,
Prišel počitka, vživanja je čas!“

Tako bogatec sred dni svoj'ga cvetja
Kličé sam sebi zaupno na glas. —

Toda, kaj takemu Jezus obéta,
Ki si le grabi srebró in zlató:
„Vedi, nocoj se še ločiš iz svéta —
Kar si pridobil, čegavo bo tó?“ —

Torej, kdor vjel se v bogastva je mréze,
Naj le pomisli: bogastvo je past,
Ki ga gotovo in kmalo doséze —
Njega imetje pa ptuja bo last!

Ivan Zarnik.

Razgled po svetu.

V Vratislavu bil je 20. oktobra t. l. slovesno introniziran novi škof dr. Jurij Kopp, dobro znan iz obravnav cerkvenopolitiških postav v državnem zboru nemškem.

V Londonu je bil 28. kimovca izvoljen novi župan Alderman Keyser, ki je menda katoličan in sicer prvi katoliški župan v tem mestu odkar so Angleži odpadli od katoliške vere Dobro znamnje!

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

V splošnji namen so za mesec listopad (november) priporočeni v molitev:

a) Glavni namen:

Vsacega dne posebej umirajoči.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. očeta papeža.)

(Konec.)

Malone sto tisoč ljudi umerje vsak dan, toraj 3 milijone vsak mesec. Koliko pohujšanja bi spokorna smert vseh teh popravila, koliko bi njih spodbudna smert pripomogla, da bi se svet obernal od zmote, greha in nečimernosti, koliko milosti od Jezusovega presv. Serca bi sprosil toliko število priprošnikov ta mesec našemu ljubljenu sedem in sedemdesetletnemu starčku Leonu XIII in njegovi Cerkvi, čedi in pastirju! Molimo tedaj za umirajoče.

Leta 1884, 17. maja, so sv. oče Leon XIII v to sverho naslednjo molitev zložili ter molivcem podelili 300 dni odpustka:

Večni Oče, zarad ljubezni, s katero ljubiš sv. Jožefa, kterege si pred vsemi izvolil za svojega namestnika na zemlji, usmili se nas in ubogih umirajočih! Oče naš, Češčena si Marija, Čast bodi Bogu Očetu . . .

Večni Božji Sin, zarad ljubezni, s katero ljubiš sv. Jožefa, ki te je na zemlji z vso zvestobo varoval, usmili se nas in ubogih umirajočih! Oče naš, Češčena si Marija, Čast bodi Bogu Očetu . . .

Večni Božji Duh, zarad ljubezni, s katero ljubiš sv. Jožefa, ki je z veliko skerbjo varoval tvojo naj svetjšo in serčno ljubljeno nevesto Marijo, usmili se nas in ubogih umirajočih! Oče naš, Češčena si Marija, Čast bodi Bogu Očetu . . .

Tudi že poprej je Cerkev odpustke delila vérnim, ki so pobožno molili za umirajoče.

Pij VII je podelil z odlokom od 18. aprila 1809 300 dni odpustka vsem vérnim, kolikorkrat vsaj s ske-

šanim srcem in pobožno klečé, če niso zaradi kake telesne napake ovirani, molijo za umirajoče tri „očenaše“ v spomin terpljenja in smertnih bridkosti našega Gospoda Jezusa Kristusa, in tri „Češčena Marije, v spomin žalosti, ki jih je preterpela preblažena M. Devica, ko je bila pričujoča smertnim bolečinam svojega ljubljene Sina Jezusa; popolnoma odpustek pod navadnimi pogoji pa, ako celi mesec vsak dan v to ime molijo.

Pij IX je podelil z odlokom od 12. svečana 1850: 1. odpustek 100 dni, kolikorkrat kdo naslednjo molitev vsaj s skesanim srcem in pobožno opravi; 2. popolnoma odpustek pod navadnimi pogoji enkrat v mesecu, bodisi kateri koli dan, če jo kdo opravi celi mesec vsaj po trikrat vsak dan ob tréh različnih časih, namreč: O naj dobrotljivejši Jezus, prijatelj duš, živo te prosim pri smertni grozi tvojega naj svetjšega Serca ter pri bridkosti tvoje brezmadežne Matere omij, v svoji kervi grešnike vesoljnega sveta, ki so sedaj v smertnih bridkosti ter bodo danes umerli. Amen.

Serce Jezusovo, ki si prestalo smertno grozo, usmili se umirajočih.

Pristavimo še besede, s katerimi nas odlok od 12. svečana 1850 spodbuja k molitvi za umirajoče:

„Tako se zgódi, da bode neskončno usmiljeni Gospod v svoji brezskončni dobroti taisto usmiljenje podelil tudi tistim, ki so v svojem življenju umirajočim to ljubezen skazovali.“

b) Posebni nameni:

20. *S. Feliks*. Misijoni po Afriki; Peter Klaverjevo društvo in kerščanska delavska društva; predružačenje fabrik v keršč. duhu.

21. *Marijino darovanje*. Češčenje Matere Božje; „duhovni in obhajanci;“ dovoljenje staršev za vstop v redovniški stan.

22. *S. Cecilija*. Cecilijanska društva; gojitev keršč. umetnosti; veliko le samo civilno poročenih; nesrečni zakonski ljudje; več togotnežev in pijancev.

23. *S. Felicita*. Mati s svojimi sedmimi otroci; materinsko društvo; terdoserčna mačeha; manjši sestre sv. Križa.

24. *S. Janez od Križa*. Karmeliški red in škapslirska bratovščina; moč v stiski in nadlogi; opravljanje sv. križevega pota.

25. *S. Katarina*. Odstranjenje nekerščanskih učiteljev iz šol; zdravje mnogim, ki hočejo obračati svoje moči in zmožnosti v Božjo službo.

26. *S. Peter*. Cerkev na Bavarskem; da bi bilo mogoče ss. zakramente večkrat prejeti; serčnost mnogim, da bi delali po boljši pameti.

27. *I. adventna nedelja*. *S. Virgil*. Solnograško in Koroška: zbujenje dobrih pridigarjev za pokoro; spoštovanje do Božje besede in njenih oznanovalcev.

28. *S. Jakob iz Markije*. Meklenburg - Šverinsko; vplivni nekatoličanje za spoznanje; mnogo slepcev; več zaved v dušnem pastirstvu.

29. *S. Saturnin*. Zopetna vpeljava nedeljskega keršč. nauka in ponavljavnih šol po mnogih krajih; katehitični misijoni; kerščanska vdeležba pri rešitvi skelečih vprašanj sedanosti.

30. *S. Andrej*. Spolnovanje cerkvene postne postave; vse poslano, pa še ne uslišane zadeve; meseca novembra zamerli in udje molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine, ki bodo umerli meseca decembra.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Hči priporoča svojo bolno mater za ljubo zdravje. — Mnogo lét že boleha, ki ji zdravila ne pomagajo, se priporoča, da bi na priprošnjo Marije in sv. Antona zadobila pomoč, ako je Božja volja. — Bolan poseben dobrotnik za pomoč. — Neka duhovna potreba.

Zahvale.

Moj sin je bil 7 mesecev tako hudo bolan, da mu nobene zdravila niso pomagale; ko pa sem devetdnevno in nekatere druge pobožnosti opravljala na čast Lurški Mariji D., se mu je jelo boljšati in se je popolnoma ozdravil. Bodi torej češčena in zahvaljena N. lj. Gospa Lurška Marija Devica.

V Ljubljani 15. nov. 1887.

M. U.

Listek za raznoterosti.

V Ljubljani 14/11. 1887. (*Nekaj o novi cerkvi presv. Jezusovega Serca.*) Nekteri želé zvedeti, kako je kaj z našim dolgom; naj jim to vse raznamujamo:

Dobiti ima:	Zidarski mojster	še 8.850 gld.
"	"	Mouakovo " 6.259 "
"	"	Klepár (špenglar) " 1.400 "

Torej je skupaj dolga . 16.509 gld.

Plačal se je sicer letos hranilnici posojeni dolg 10.000 goldinarjev, pa žalibog! ta denar za hranilnico se je zopet vzel na posodo drugej, da smo se rešili hranilnice, kateri je bilo tako težko obresti odrajtovati za vsako leto. Torej je prav za prav še dolga, če v tekočem zadobljene mile darove odštejemo, okoli 22039 gld., t. j. 22 tisuč, 39 goldinarjev.

Dobrotniki, usmilit se!

Teško je breme za nas; odvezmite ga nam po svoji moči! Presveto Serce Gospodovo Vam bo Vse povrnilo!

Ign. Böhm, superior.

Iz Ljubljane. Govore večerne v katoliški družbi je preteklo sredo pričel milgsp. prošt dr. Anton Jarc. Tvarina je bila silno ginljiva: „o gobovih na Havajskih otocih.“ — Rék prihodnjemu govoru: „Strela z jasnega!“

† **Gosp. France Levstik**, c. kr. pisavec v licejski knjižnici, učen filolog, je po dolgem bolehanji, večkrat previden s svetimi zakramenti za umirajoče, umerl 16. t. m. ob 9. dopoldne. Bil je Slovenec bistrega uma, toraj toliko bolj jasno, da se je pripravljaj na smert in sodbo z vso resnobo. Blizo do zadnjega se je ss. zakramentov pridno vdeleževal, cerkvene opravila obiskoval tako, da se smé reči, da je bila cerkev njegov priljubljeni kraj. Ako je v mladih letih katero odveč zapisal, upajmo, da mu je Bog odpustil. Naj mu sveti večna luč!

Angeljček, otrokom učitelj in prijatelj. Izdaje Ant. Keržič. Te malim tako močno priljubljene knjižice je ravnokar prišel na svetlo tretji zvezek, ki ima zopet lepo zbirko mičnega in koristnega blaga. Posebno bodi omenjeno: Papež zlatomašnik na 12 stranéh; — Sv. Nikolaj s podobo (Parkeljna); — Perve jaslice

— tudi s podobo; 8 izgledov prvega sv. Obhajila; — Križi in težave otročjih lét ter povest o novem krajcarji. Sploh vsa knjižica je zlata knjižica, zlasti pripravna tudi za „Miklavževe darila“ in za „božičnice.“ Cena je 12 soldov.

Maribor. Milgsp. Ignaciju Orožnu, dekanu stoljnega kapitejna, so presvitli cesar podelili red zlate krone.

V Gradcu sta bila preteklo nedeljo posvečena čč. gg.: Beno vitez Močnik in Ivan Pavec, benediktinca v Admontu; prvi je sin našega r. rojaka vit. Močnika, znanega matematikarja.

V Goriski nadškofiji: J. Tuni, kanonik in penitencijar pri stolnici, imenovan je stolni školastik.

Udje škofijskega sodišča za zakonske zadeve so imenovani preč. gg.: Andrej Jordan, predsednik; častni kanonik Andrej Marušič; korar Štefan Kafol; profesor teologije dr. J. Gabrijevič; Dom. Alpi; dr. A. Gregorčič; dr. A. Mahnič; dr. Franc Sedej, Tomo Černi; in špirituval Anton Červ.

Razne duhovske spremembe. Na univerzi v Pragi je letos 280 bogoslovcev (lepo število).

V Bernu je v semenišču 150 bogoslovcev.

V Litomericah je v semenišču 124 bogoslovcev, to je, 66 Nemcev in 58 Čehov.

V Solnogradu je letos 53 bogoslovcev.

V Lincu je 110 bogoslovcev, in v deškem semenišču 177 dijakov.

V Celovcu 24 v I. letu, vsih je 55; v deškem semenišču je 60 dijakov.

V Vratislavu (Brezlav) v avstrijskem oddelku škofije je zapisanih: 1 v 4. leto, 1 v drugo, ujih 11 v prvo leto bogoslovja.

V Trientu je v prvem letu 28 bogoslovcev, med temi je 11 Nemcev, drugi so Italijani.

V Briksnu je vsih bogoslovcev 115. in sicer jih je v prvem letu 30, v drugem 34, v tretjem 29, in v četertem letu 22.

V Mariboru je pristopilo 15 bogoslovcev.

V Ljubljani pa nekaj čez 30.

V Bosni je 9 samostanov s 230 redovniki, kateri oskerbujejo 96 duhovnij.

V Hercegovini sta 2 samostana in prezidanca s 47 redovniki (deloma patri, deloma fratri) za oskerbovanje 20 duhovnij.

Svetni duhovni so na treh farah; stolni kapitelj v Sarajevu šteje 4 kanonike.

Največe pomanjkanje duhovnov je v škofijah: Poreč — Pola, Terst, Celovec, kjer je tretjina služb izpraznjenih. V Ljubljani lepo število bogoslovcev daje upanje, da bode v kakih desetih ali petnajstih letih dovolj duhovnov ter da bode nehala dozdej zelo občutljivo pomanjkanje duhovnov.

Iz Amerike je 14. t. m. prišel tudi čast. g. misijonar Jan. Pavlin, doma s Podbrezja. —

Duhovske spremembe.

V Przemislu (Galicija) je dr. Jak. Glazer, Can. Assesor in Referendar, stolni župnik in penitencijar za sufragan-škofa posvečen.

Iz Dunaja je jezuit č. P. Starè prišel v Ljubljano, in na njegovo mesto prišel je P. Carl Grof, ki je bil poprej špirituval v Lincu.

Franciscani: P. Martin Lutz postal je gvardijan v Gradcu; P. Reno Šmid postal je provincijal-komisar za Štajersko; P. Fr. Kričan in P. Primož Čuček prideta od sv. Trojice v Gradec; P. Bron Weis postal je kaplan

v Gradcu; P. Marcel Šac je vikar v Gradcu; P. Jak. Praksmarer pride v Gleibenberg.

Kapucini: P. Otokar Cejan pride iz Celja v Lipnico; P. Beda Korge, iz Lipnice v Hartberg; P. Peter Neureuter iz Lipnice v Wolfsberg; P. Alojzij Aslaber iz Hartberga v Lipnico; P. Janez Respet iz Švamberga v Celje; P. Lambert Lancuner iz Celovca v Švamberg.

Dobrotni darovi.

Za ubožne dijake: Čast. g. G. 5 gld. — Čast. g. župnik Jan. Karliu 5 gld. — Zlatomašnik prečast. g. župn. Karol Tedeschi 10 gld. — Čast. g. župnik Anton Jamnik 4 gld. — Neka dobrotnica 40 kr. — „Za duše v vicah“ 10 gld. — N. N. 5 gld. — Čast. gosp. kapl. Tom. Potočnik 3 gld. (za enega podpiranih). — „Inter-nus“ 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Marija Strija in tovaršice 8 gld. 70 kr. za odkup poganskega otroka. — Čast. g. G. 5 gld. — iz Šmartina pri Kr. po čast. g. župniku 24 gld. — „Za duše v vicah“ 100 gld.

Za sv. Očeta: Šmarjeta po čast. g. župniku Jan. Volčiču 16 gld. — M. B. iz Semiča 5 gld. (za kelihe). — Čast. g. Andr. Zaman 5 gld. (za kel.). — Neka pobožna družina 50 gld. (zlati mašo). — Škofja Loka — darovanje v farni cerkvi za 50letnico sv. Očeta Leona XIII — 140 gld. po preč. g. župniku Bl. Šokliču (odd. v kn. škof. pisarni). — Fara Zasp po čast. gosp. župniku Fr. Jerebu 13 gld. 4 kr. (za zl. mašo). — Preč. g. dekan Ant. Aleš 5 gld. (za kel.). — N. N. 10 gld. — Št. Rupert pri darovanju 40 gld. po preč. Al. Koširji. — Iz Šmartina pri Kr. po čast. g. župniku A. Klemenu 34 gld. 89 kr. (za zlato mašo). — Soroški farani (50letnico) po č. g. župniku A. Jamniku 41 gld.

Za uboge s točo poškodovane Dolenjce: Čast. g. župnik Martiu Narobe 2 gld. — Iz Leskovca pri Kerškem cerkveno darovanje pu. g. dek. dr. J. Sterbencu 12 gld. 80 kr. — Zbirke po č. g. župniku A. Lušinu 5 gld.

Za bratovščino za duše v vicah: V. Z. 2 gld. — Iz Velesovega 1 gld.

Za bratovščino sv. Leopolda: Iz Šmartina pri Kr. 3 gld. 12 kr.

Za bandero N. lj. G. presv. Serca: V. Z. 4 gld.

Za Knježaško z ognjem oškodovano cerkev: Iz Planine F. R. 2 gld.

Za misijon v Bulgariji: Č. g. župnik Mart. Narobe 2 gld.

Za afrikanski misijon: Iz Krajske gore farani 3 gld

Za razne misijone: „Za duše v vicah“ 50 gld.

Za Bulgarijo: N. N. 10 gld.

Za Danski misijon: N. N. 10 gld.

Za duhovne vernivše se iz razkolstva v Carigradu: N. N. 10 gld.

Za dr. Jegličeve naprave: N. N. 20 gld.

Za misijone: N. N. 60 gld.

Za Don-Boskov misijon v Torinu: N. N. 10 gld.

Za kat. misijon pri Jaffi: N. N. 10 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Br. Mar. Alph. v Z.: „Popotvanje perpedes“ ima veliko pšeničnega zernja v sebi in je dobro za naznanila v časnikih; za knjigo pa bi bilo preveč poverljivo. Bode se prav dobro porabilo: lepa hvala! — Posebno vstreženo bode tudi z dopisi o „zlati maši“; prosim torej: mož-beseda! Serčen pozdrav in srečno pot!